

Arnold Hoddevik

Adobe Photoshop Lightroom 4

- Enkelt forklart

© Arnold Hoddevik, oktober 2012

ISBN 978-82-992386-5-6

1. utgåve 2012

Design: Arnold Hoddevik

Omslag: Arnold Hoddevik

Trykk: 121361-10 www.hatlehols.no

MILJØFYRTÅRN^{fi}

Materialet i denne publikasjonen er omfatta av åndsverkslova sine føresegner.

Uten særskildt avtale med Arnold Hoddevik er ei kvar form for framstilling eller tilgjengeleggjing berre tillatt så langt det er heimla i lov eller tillatt gjennom avtale med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavarar til åndsverk. Utnytting i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndraging, og kan straffast med bøter eller fengsel.

www.arnoldfoto.no

Innholdsliste

Introduksjon	1
Kva du kan lære av denne boka	1
Korleis du kan lære	1
Avklaringar	1
Om boka	1
Nokre saker som er godt å vite	2
Windowsversjon versus Mac	2
Systemkrav for installasjon av Lightroom 4	2
Oppgradere Lightroom	3
Sikkerheitskopi	3
Oppgraderinga	3
Programtillegg	3
Kva så?	4
Korleis oppdatere process?	4
Førebuingar	5
Stasjonær datamaskin	5
Berbar datamaskin	5
Neste skritt	6
Komme i gang	7
Bli kjent med Lightroommodulane	7
Skjermbildet forklart bitvis og delvis	10
Import	11
Import av bilde frå kamera eller kortlesar	12
Import av bilde som allereie finst på maskina	19
Spar tid med bruk av Presets	20
Lag din eigen spesielle mal for Filnamn	21
Vel eigne innstillingar for import av bilde	24
Fordeler med Adobe DNG filformat	26
Opprett eigne metadatatamar	27
Fire ting du vil like å vite om å komme rundt	28
Sjå dei importerte bilda	30
Bruk lysdemping, lys av og andre innstillingar	31
Library	33
Mapper og kvifor eg ikkje tuklar med dei	34
Sorter bilda ved hjelp av Collections	36
Organiser bildeseriar med Collection Set	42
Smart Collection organiserer automatisk	43
Når skal du bruke Quick Collection?	44
Bruk Nøkkelord for avanserte søk	46
Endre namn på bilde i Light-room	48
Flytt mapper og filer i Folders	49
Finne bilda fort, fort	50
Imponer venner ved hjelp av GPS-data	53

Organiser bilde på kartet	54
Opprett fleire databasar (Catalogs)	57
Sikkerheitskopiering.....	58
Sikkerheitskopi av databasen - SVÆRT VIKTIG!	59
Finn bortkomne bilde	61
Handtere kriser.....	62
Film og DSLR	65
Video – arbeid med film i Lightroom	66
Tilpassing	71
Vel korleis Loupe View skal sjå ut	72
Vel det du vil sjå i Grid View	74
Arbeid raskare med panela.....	77
To skjermar er toppers.....	78
Ditt eige namn eller logo for identitet	79
Grunnleggande redigering	81
Få RAW-bilda til å likne meir på jpg	82
Lag Preset.....	83
Finne rett kvitbalanse	85
Sjå bilde før og etter justeringar	88
Kopiere endringar frå eit til andre bilde.....	89
Finn rett eksponering.....	91
Tilføre snert ved hjelp av Clarity	94
Forsterke fargane	95
Juster kontrast med Tone Curve	96
Nyttig bruksområde for nye RGB-kurver.....	99
Rediger enkelte fargar med HSL.....	100
Virtuelle kopiar, den sikre vegen å eksperimentere.....	101
Soft Proofing sikrar gode utskrifter og bilde for internett.....	102
Lokale justeringar, dodging, burning, osv	105
Etterbehandling av portrett	109
Fiks skyer og andre ting med gradert filter	112
Fikse bakkbelyste motiv.....	113
Klippe i bilde og rette opp skeiv horisont	115
Klipp med lyset avslått - det «ruler»	117
Rett opp skeive bilde.....	118
Smart triks for flekkjerning	119
Fjern støv og rusk.....	120
Fjerne raude auge.....	122
Skarping av bilde.....	123
Legg til Vignettering.....	126
Høg kontrast er trendy.....	128
Lag flotte svart/kvitt-bilde.....	130
Rett opp objektivfeil.....	133
Fiks Cromatic Aberration	135
Utdata i Lightroom	137
Eksport av bilde	138
Legg til vannmerke på bilda	142

Bok om minne og gode opplevingar	145
Før du redigerer den første boka di	146
Lag første boka di frå grunnen av	147
Legg til tekst i boka	154
Kjekt å vite om sidemalar	157
Slideshow	159
Lag presentasjonar av arbeidet ditt	160
Tilpass lysbildeframvisinga	162
Utskrift	165
Utskrift av enkeltbilde	166
Skape kontaktark med fleire bilde	168
Skriv ut fleire bilde på same sida	170
Utskrift- og fargekontroll	172
Webgalleri	177
Opprette eit enkelt fotogalleri på internett	178
Legg til epost eller link til nettside	181
Tilpassing av webgalleri	182
Bruk meir spennande Flash-malar	184
Publiser galleriet ditt på internett	186
Stikkordregister	189

Om forfattaren og boka

Eg vart fødd i Hoddevik i Nordfjord i 1952, og voks opp i ei fiskarbondedefamilie i lag med 3 brødre. Vi lærte tidleg å delta i alle slags aktivitetar, på både land og sjø. Eg trur dette har gitt meg ei lang rekkje ferdigheiter, som mange unge i dag ikkje har. Eg likar gjerne å fikse ting sjølv, og er ikkje så redd for å gå på større oppgaver.

Det vart ingen bonde av meg, sjølv om eg utdanna meg i den retninga som ung. I staden har eg arbeidd innan offentleg landbruksforvaltning i kommunar, hos Fylkesmannen og hos Statens Landbruksforvaltning. Eg arbeider i dag hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

I godt voksen alder tok eg i fleire år tilleggsutdanning innan kommunal planlegging, bygdeutvikling, marknadsføring, økonomi og EDB. Sjølvstudium har blitt ei viktig ferdigheit.

Sidan slutten av 1980-talet har eg vore instruktør på ei lang rekkje datakurs både i jobbsamanheng og på fritida. Eg har forfatta brukarhandbøker for fleire dataprogram og kursmaterieell for kurs innan WordPerfect, MS-Dos, Word, Excel, Windows, MS Publisher, internett og epost, og dessutan fleire fagprogram i jobbsamanheng. Eg har hatt oppdrag for Landbruks- og Matdepartementet, Statens Kornforretning, Statens Landbruksforvaltning, Ørskog vaksenopplæring og Friundervisninga i Ålesund, og har driv eiga kursverksemd.

Foto har alltid vore i interessefeltet mitt, og har sidan årtusenskiftet vore den viktigaste fritidsinteressa mi. Eg har brukt digitale teknikkar sidan 2002, vart valt til nestleiar i Skodje fotoklubb ved stiftinga i 2010, og har brukt fleire forskjellige bilderedigeringsprogram. Lightroom har eg brukt sidan det vart lansert, og eg ga ut den første norske boka om Lightroom 3 i 2010. Den har blitt brukt på mange kurs, og vart innkjøpt og distribuert av Norsk Selskap for Fotografi og fleire fotoklubbar og mange privatpersonar over heile landet.

Denne boka er ei vidareføring av den første, og er ei kraftig oppgradering av den første utgåva. Det er meir enn 40 sider meir stoff, så mange nye emne er tatt inn. I tillegg er meste parten av illustrasjonane skifta ut med nye, større og i mange tilfelle meir instruktive illustrasjonar.

Du finn meir stoff på nettsida www.arnoldfoto.no, der det frå tid til anna vert servert tips om bruk av Lightroom. Der er også ei Facebookgruppa, der folk stiller spørsmål, og får svar på utfordringar dei støytar på.

Lykke til med boka, og bruk dei ressursane, som elles er å finne, jf. ovanfor.

